

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petič vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 201.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Avstrija in Mala antanta

Reševanje avstrijskega vprašanja brez sodelovanja Male antante je izključeno — Francija in Nemčija odločno proti samovoljnemu italijanskemu varuštvo nad Avstrijo — Avstrija išče stikov z Malo antanto

Pariz, 24. avgusta. AA. Praški dopisnik »Temps« priobčuje pod naslovom »Italija, Mala antanta in obramba avstrijske neodvisnosti« članek, v katerem pravi:

Dr. Schuschnigg avstrijski zvezni kancelar

Pogajanja, ki sta jih vodila v Firenci predsednik italijanske vlade Mussolini in avstrijski kancelar dr. Schuschnigg, so v Pragi spremljali s posebnim zanimanjem zato, ker je vprašanje sodelovanja med Malo antanto in Italijo glede obrambe avstrijske neodvisnosti zaradi zadnjih krvavih dogodkov na Dunaju aktualnejše, kakor kdajkoli prej. Ni treba naglašati, da Mala antanta nikakor ne nasprotuje sodelovanju z Italijo. Njeni državniki žele že več let, da bi prišlo do tega sodelovanja kljub temu, da priobčuje fašistično časopisje neprestane napade na države Male antante. Če je bilo pogajanjem dr. Schuschnigga in Mussolinija stvarno do tega, da ohranijo neodvisnost in nedotakljivost Avstrije, potem smatra Mala antanta, da spada to načelo k najinih pogojem za ohranitev miru v Srednji Evropi. Prav verjetno je, prvi poročevalec dalje, da bo gospodarski svet Male antante do vprašanja razčistil na svojem predstoječem zasedanju v drugi polovici septembra.

V Evropi. V svojem poročilu »Reichspost« nadalje podčrtava, da bo Italija takoj obnovila svoje prijateljske odnose do Nemčije, čim ji uspe, da z jamči neodvisnost Avstrije. Italija in Avstrija delata sedaj na to, da pride do razširjenja rimskega pakta, ki je po mnenju rimskih in dunajskih krogov kapitalne važnosti za reorganizacijo Podunavja. Pri tem podčrtava potrebo, da se Mala antanta ali vsaj ena njenih članic pridruži rimskemu spoznamu. S pomočjo reorganizacije Podunavja se nadejajo italijanski gospodarski krogi, da bo prišlo do tesnejšega sodelovanja med Italijo, Avstrijo, Madžarsko in Poljsko, zlasti pa z Bolgarijo. »Reichspost« zaključuje svoje poročilo s konstatcijo, da bodo rezultati firenškega sestanka kapitalne važnosti ne samo za Avstrijo, marveč za vso mednarodno organizacijo miru.

Mussolini hoče nadomestiti Hitlerja

Moskva, 24. avgusta. r. Ruski tisk se mnogo bavi s sestankom Schuschnigga z Mussolinijem in naglašja, da je Avstrija bolj ko kdaj v nevarnosti, da izgubi svojo politično in gospodarsko samostojnost. Italija hoče vsiliti Avstriji svoje varuštvo, kar v stvari ni nič boljše kakor pa priključek k Nemčiji.

»Pravda« piše med drugim: Mussolini je odločen nasprotnik priključitve Avstrije k Nemčiji, toda ne morda iz kakega idealizma, marveč zato, ker hoče Avstrijo priključiti — Italiji! Av-

na država, v resnici pa bi bila samo še italijanska provinca. Moskovski list izražajo nado, da bo dr. Schuschnigg vendar le spregledal in spoznal zahrbtno načrte Rima ter iskal zaslombe tam, kjer je edino more najti, to je pri Mali antanti in pri zapadnih velešlah.

Nemško stališče

Pariz, 24. avgusta. AA. »Paris Soire« priobčuje poročilo iz Berlina, v katerem pravi med drugim:

Nemški politični krogi smatrajo, da v Firenci med Mussolinijem in dr. Schuschniggom ni prišlo do nobenega pozitivnega rezultata. To trde iz dveh razlogov. Predvsem kaže, da Mussolini ni našel pri dr. Schuschniggu tistega razumevanja, kakor pri pokojnem dr. Dollfusu v Riccionu. Nemški dobro poučeni krogi celo trde, da je dr. Schuschnigg izjavil Mussoliniju, da Avstrija v nobenem primeru ne more sprejeti posebnega vojaškega varuštva Italije nad Avstrijo. Drugi razlog je v tem: V Berlinu smatrajo, da Francija in Mala antanta, ki sta bili zelo rezervirani glede zadnjih dogodkov v Avstriji, nista niti najmanj za to, da bi prepuštile Italiji, da sama jamči za neodvisnost Avstrije. Nemški krogi zato verujejo, da bo zadnje besedo o vseh teh vprašanjih imel francoski zunanji minister Louis Barthou. Zato je tudi dr. Schuschnigg odpoval v Francijo, da bi ga kak član francoske vlade informiral o pravih Barthoujevih namerah in načrtih glede Avstrije.

Rimski „nauki“ Mali antanti

Kim, 24. avgusta. w. Rimski listi posvečajo vprašanju gospodarske podpore Avstrije posebno pozornost. »Corriere della Sera« želi, da bi se čim prej zajamčili življenjski pogoji za avstrijsko gospodarstvo, kar bi bilo ugodno vplivalo na ohranitev miru in na gospodarsko stabilizacijo Evrope. »Stampac« piše, da rimski protokoli niso bagemistične značaja, ker morejo pristopiti k njim tudi ostale države. Italija išče v Podunavju ravnatelj, mir in pravico. Zato nikakor ne misli napraviti iz Avstrije italijanske provinco. Mi samo hočemo, piše list, da vsak umakne svoje kremplje od Avstrije. V tem pogledu bi mogla Nemčija po tolikih zagotovilih nuditi tudi konkretne dokaze. Nalo se obrača »Stampac« na naslov Male antante ter pravi, da se more italijanska politika obnoviti izvesti tudi brez Male antante, dočim Mala antanta brez Italije ne more storiti ničesar (?). Mala antanta bi morala računati s tem dejstvom, ker opustiti vse predsojce. V tem sta prava mojstra dr. Beneš in Titulescu. V ostalem ne zahteva nihče od njih, da napravijo pot v Canoso.

Benito Mussolini »pokrovitelj« Avstrije

strijške neodvisnosti je na vsak način konec, pa najsi jo potem pobaše Hitler ali Mussolini. Na zemljevidu bo Avstrija sicer še nadalje obstojala kot poseb-

Ruski ultimatum Japonski

Ruski poslanik v Tokiu je izročil japonski vladi ostro protestno noto zaradi aretacij ruskih državljanov

Tokio, 24. avgusta. r. Sovjetski poslanik v Tokiu je izročil včeraj v japonskem zunanjem ministrstvu obširno protestno noto proti japonskemu izizvanju v Mandžuriji. Ruska vlada protestira proti aretacijam ruskih železničarjev pri vzhodno-kitski železnici in proti neutemeljenim obtožbam japonskih krogov proti ruski upravi. Ruska vlada izjavlja v svoji noti, da smatra japonsko in mandžursko vlado za odgovorni za vse dogodke v Mandžuriji. Aretacije ruskih železničarjev so docela neutemeljene in imajo izrazito značaj sistematičnega izizvanja. Prav tako protestira Rusija proti oficijelni izjavi japonskega vojnega ministrstva, ki trdi, da so ruske oblasti in ruska vojaška poveljstva organizirala sabotažo na vzhodno kitski železnici, da bi s tem škodovala japonskim interesom. Ob koncu izraža ruska vlada upanje, da bo japonska vlada v bodoče opustila taka izizvanja in popravila krivico, ki jo je storila ruskim državljanom. Nota je sestavljena v dokaj ostrem tonu in ima docela značaj ultimata ter grozi ob koncu z najstrožjimi konsekvencami, ako aretacije ruskih državljanov ne bodo takoj prekinjene.

Tajna pogodba med Anglijo in Japonsko

London, 24. avgusta. r. Konzervativna »Morning Post« kljub oficijelnim demanti- jem vztraja pri svojih informacijah, da obstoja med Anglijo in Japonsko tajna po-

godba dalekosežne važnosti. Danes izpolnjuje svoje informacije za ugotovitvijo, da gre za neke vrste nenapadalni pakt. Inicijativa za sklenitev te pogodbe je prišla od Japonske, ki si je v primeru kakega konflikta s Rusijo hotela zavarovati hrbet. Japonska je najprej ponudila sklenitev slične pogodbe Zedinjenim državam, ki pa so to odklonile. Anglija je japonsko ponudbo sprejela in je bila pogodba sklenjena v vsej tajnosti. Le po indiscrecij nekakega japonskega uradnika je prišla sedaj zadeva v javnost.

Nemčija popušča Vatikanu

Berlin, 24. avgusta. r. Nekateri katoliški krogi so mnenja, da bo nemška vlada skušala v kratkem ugoditi Vatikanu v spornih vprašanjih, zlasti v vprašanjih vzgoje katoliške mladine in organizacije mladih katoliških mož.

Konferenca baltičkih držav

Riga, 24. avgusta. r. Prihodnje sredo se bo sestala v Rigi konferenca zastopnikov Letonske, Estonske in Litve. Na konferenci bodo razpravljali o predlogih Litve glede tesnejših stikov med omenjenimi tremi državami. Šlo bo za varnost in mir v vzhodni Evropi.

Nemška zunanja politika išče novih poti

Gospodarski položaj nujno zahteva izhod iz sedanje izolacije — Predvsem mislijo na zboljšanje s Francijo in češkoslovaško

Berlin, 27. avgusta. č. Politični krogi se mnogo zanimajo za novo nemško zunanjo politiko, ki naj bi se pričela izvajati takoj

von Neurath nemški zunanji minister

po likvidaciji plebiscita. Hitler je imel danes dolg razgovor z zunanjim ministrom Neurathom o zunanjih političnih vpraša-

njih. Hitler želi, da bi Nemčija izpremenila svoje stališče napram nekaterim evropskim državam. Nemški politični voditelji so spoznali, da je dosedanja politika vodila v osamljenost. Nemčija se trenutno še ne namerava vrniti v Društvo narodov, ker bi šele na podlagi izida posarskega plebiscita pristala na morebitna pogajanja, vendar pa že to stališče kaže, da ne izključuje več svojega ponovnega sodelovanja v ženevi. Vse bolj kakor politično zblitvanje, pa namerava Nemčija s svojo novo zunanjo politiko doseči gospodarsko sodelovanje z evropskimi državami. Gospodarska kriza povzroča nemški vladi največje skrbi in v Berlinu se pričena svitati, da za Nemčijo ni obstanke le v okviru njenih meja, marveč bo morala poiskati vzajemne pomoči tudi drugod po svetu. »Berliner Börsenzeitung« že govori o morebitnih pogajanjih nemške vlade z nekaterimi drugimi evropskimi državami o gospodarskem sodelovanju. Pri tem auditorja predvsem na Francijo in češkoslovaško. Nemška vlada bo v prvi vrsti storila vse mogoče, da rehabilitira svoj gospodarski položaj in vrne svojim dosedanjim upnikom potrebno zupanje.

Festival slovanskih narodnih noš

Prireditev bo pod pokroviteljstvom krajišice Marije, organizirata jo mestna občina in velesojmska uprava

Ljubljana, 24. avgusta.

Med raznimi prireditvami, ki jih bomo imeli v Ljubljani med jesenskimi velesojmami, bo gotovo najiminentnejši festival slovanskih narodnih plesov. Misel prirediti festival je sprožil ljubljanski podžupan prof. Jarc in je bila z odobravanjem sprejeta. Razen Lužičkih Srbov bodo sodelovali prav vsi slovanski narodi s svojimi plesi. Najštevilnejše bo pač zastopana Jugoslavija in bo prav vsaka banovina poslala po ono izmed najznačilnejših skupin. Prireditev je v rokah mestne občine ljubljanske, ki bo festival organizirala skupaj z Narodnim gledališčem in velesojmsko upravo, pokroviteljstvo pa je prevzela Nj. Vel. kraljica Marija.

Skupina plesalcev iz Grevglitje. — Vodja skupine šolski nadzornik Stevan Tanović

Glavni pripravjalni odbor, ki so v njem podžupan prof. Evgen Jarc kot predsednik Tujsko-prometnega sveta za Ljubljano, ravnatelj velesojma dr. Milar Dular in ravnatelj Narodnega gledališča Karol Mahkota, ima polne roke dela. Ze delj čas posluje v mali magistratni posvetovalnici centralna pisarna pod vodstvom magistratnega svetnika dr. Arnošta Brileja, ki mu pomaga Anton Podbevšek. Mnogo je že bilo pletov, dosti jih pa še bo, predno bodo vse priprave končane. Na festivalu bo nastopilo nič manj kakor 20 skupin z 20 do 30, nekatere pa celo s 40 do 60 plesalci. Vse skupine imajo lastno godbo z različnimi instrumenti; od godbe na pihala in tamburašev pa do pri nas nenavadnejših godal, kakor sopele, rožnice, frule, gaje, mnišice itd.

Festival »Slovanski plesi« se začne v sredo 5. septembra. V Filharmonični dvorani bo ob 20. izvajal operni orkester simfonični koncert »Slovanski plesi«. Naslednji dan je posvečen Čehoslovakom. Po rokopolu Marije Labkove nam bo Narodopisna společnost iz Plzna pokazala češko vaško svatbo. Ples, ki jih je nastudiral Jirovski, režijo pa bo vodil Rud Andre, bo izvajalo 60 moških in žensk, ki nam bodo razeno tega še pokazali češko Besedo, češko polko in Furiant. Ta prireditev bo ob 20. v opernem gledališču.

Slovanske plesne bodo plesali na sokolskem telovadišču kraj velesojma, v primeru slabega vremena pa v veliki unionski dvorani. V petek 7. septembra bo z začetkom ob 17. nastopilo 6 skupin. Ziljani nam bodo pokazali »Raj pod lipco«, ki jim bo sledil nastop najjužnejše skupine iz Jugoslavije. Njih točka »Rusalija«, s slikovitimi narodnimi nošami iz Djevdjelije bo gotovo ena najzanimivejših vsega festivala. Društvo »Istra« iz Zagreba bo zaplesalo istrsko kolo, skupina iz Dubokega pri Jagodini pa najznačilnejša kola moravske banovine: Šumadijsko, resavsko in levačko kolo. Ob zvokih sopele bodo odposlanci otoka Krka zaplesali pravi »Starji horvacki tane«. Večer zaključijo Črnomaljsko kolo tridesetih deklet pod vodstvom občinskega tajnika v Črnomlju Stine. Ob 20. bo v operi opereta Mala Floramy.

V soboto ob 11. bo spreved vseh narodnih noš, med njimi tudi 30 primorskih, po mestu. Ob 15. je nadaljevanje slovanskih plesov na telovadišču. Posebno izbrana skupina iz Sofije bo pokazala nekakšen potpuri bolgarskih kol, nato pa bo društvo »Soča« zaplesalo ples, kakor ga

plešejo v okolici Trsta. Sledilo bo sokolsko društvo iz Belega Manastira z baranjskim kolom. Ples bo spremljalo 40 tamburašev. Subotičani pod vodstvom Blaška Rajčica nastopijo ob zvokih dud z bumbovačkim kolom, skupina iz Lepoglave iz okolice Zagreba bo zaplesala razna kajkavska kola. Visek tega dne bo »Moreška« z otoka Korčule. Moreška je viteška igra, ki kaže boje med Mavri in domačini z meči. Ob 20. vprizori operni ansambel in operi opereto »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron.«

Zadnji dan festivala bo v nedeljo 9. septembra. Ob 11. bo promenadni koncert v Zvezdi, obenem pa se bodo tam zbrale narodne noše. Popoldne ob 15. bo vprizorjena na letnem gledališču v Tivoliju opera »Prodana nevesta«. Sodelovala bo tudi Narodopisna společnost iz Plzna. Ob 19. bodo na letnem telovadišču zaključni plesi slovanskih narodov. Bela Krajina nam pokaže Adlešičko kolo, Poljaki iz Zakopan razne poljske ples, Skopljani zaplesajo kolo iz skopske Črne gore, dekleta iz Andrijevcev pri Brodu se bodo zavrtela v slavonskem kolu, ki je značilno zaradi tega, ker imajo dekleta na sebi vso svojo doto v obliki dukatov. Sproed zaključita skupina iz Požarevca z braničevskim in šumadijskim kolom, mesto Blato na otoku Korčula pa nastopi s svojo Kumpanji-jo, ki je nekakšen pendant Moreški, vendar ga na Blatu plešejo drugače in silno ognjevito.

Vstopnina za festivalne prireditve se giblje od 6 do 25 Din, za operne predstave pa bodo veljale znižane operne cene.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2396 — 2312.22, Berlin 1326.14 — 1335.94, Bruselj 796.91 — 800.85, Curih 1108.36 — 1113.85, London 169.75 — 171.35, Newyork 3316.61 — 3344.87, Pariz 223.95 — 225.08, Praga 140.90 — 141.56, Trst 290.90 — 293.30 (premjia 28.5 odstotka). Avstrijski šiling v privatnem ktringu 7.98 — 8.08.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 24. avgusta. Pariz 20.2075, London 15.35, New York 301.75, Bruselj 71.90, Milan 26.29, Madrid 41.90, Amsterdam 207.60, Berlin 119.75, Dunaj 56.90, Praga 12.72, Varšava 52.90, Bukarešta 3.05.

Knez Starhemberg

največji pobornik italofilske politike

se nadeja, da bo mogla pri tem računati na podporo Francije in Anglije. Zato se bodo razgovori o reorganizaciji Podunavja nadaljevali po posetu francoskega zunanjega ministra Barthouja v Rimu. Poleg tega so v Rimu prepričani, da bo sporazum o neodvisnosti Avstrije dovedel do tesnejšega sodelovanja med Italijo in Francijo. Avstrijsko vprašanje naj postane most, po katerem bo prišlo do organizacije miru

V spomin narodnega junaka

Emigrantsko društvo »Tabor« je priredilo snoči komemoracijo za pokojnim generalom Maistrom

Ljubljana, 24. avgusta

V svežem spominu je še smrt generala Maistra in še doslej se mu pisali nekrologe — vsi si ga laje kot Cankarja. Zelo svečanost v njegov spomin je pa priredilo doslej le emigrantsko društvo »Tabor« snoči po štirih tednih smrti. General Maister je bil častni član »Tabora« ter v pravem pomenu besede vzornik društvu, kot je mnogim nacionalnim pokretom, ki vidijo v Maistru največjega narodnega junaka.

Komemoracija je bila v dvorani Delavske zbornice. Udeležba bi bila lahko lepša, zlasti še, ker je bila svečanost na dostojni višini. — V ospredju je visela na zastori pod trobojnico Maistrova slika in postavljen je bil prapor nekdanjega pevskega društva »Nabrežine«. Izstavili so tudi Maistrovo zahvalno pismo, ki se v njem za-

nje četnikov Hrovačin. Jugoslovensko akcijo dr. Kandare itd. Svečanosti sta se udeležila tudi Maistrova sinova ing. Borut in Hrvoj.

Društveni predsednik Baša Strekelj je otvoril svečanost z lepim nagovorom. Dejal je, da čuti »Tabor« dolžnost počastiti spomin moža, ki je storil v zgodovinskem času veliko dejanje, da je postal naš narodni junak, osvoboditelj Maribora ter vzornik »Tabora« kot vseh borečih se za nacionalno svobodo. — Pevski orkestr »Tabor« je zapel dojemljivo »Oče naš«.

O velikem možu, kakršnih bi potrebovali naši Slovenci največ, je govoril njegov soborec prof. Dolar iz Maribora. Ni iskal visokih besed ter fraz, zato je pa bil njegov govor tem bolj učinkovit in je segal tem globlje po svojem iskrenem prizvoku. Spretno je orisal Maistrove vrline, ki so bile tako značilne zanj in njegovo delo.

Maister je bil človek, ki se je najbolje zavedal usodnosti časa in ki je vedel, kdaj je prišel veliki trenutek ter ga izrazil. Takšnih velikih dni je doživel naš narod zelo malo, kakršen je bil, ko je general Maister rešil izmed starih problematičnih mejnikov vsaj enega, Maribor. Maister je bil mož izrednih vojaških vrtn, bil je živo povezan z narodom in odklikovalo ga je univerzalno znanje. Vse to ga je usposobilo, da se je dvignil tako visoko. Inicijativnost, prisrčnost, samostojnost — vse te moške lastnosti so ga dvignile, da je ob pravem času nastopil ter postal osvoboditelj naše severne pokrajine. Na svojo oko je mobiliziral, sam od sebe je razorožil mestno gardo v Mariboru in zasedel vso severno mejo; ni čakal pooblastil, ni okleval ter ni zamudil velikega trenutka. Ko je vse omahovalo ter bilo zbegano, je vedno vedel, kaj je treba ukreniti in odločno ter dosledno je šel naprej.

Govornik je orisal Maistrovo nacionalizem, ki je bil najčistejšje vrste, opisal je njegovo povezanost z narodom, ki je bila osnova njegovih velikih dejanj, kajti čutil je z narodom in poznal je dobro slovensko zemljo, da jo je lahko tako globoko ljubil.

Tako nam je povedal govornik vse najzanimivejše iz Maistrovega življenja brez patosa, a tem bolj toplo. Vsi nekrologi so bili v primeri s tem govorom papirnati.

Akademik Figar je recitalno posrečeno tri Maistrove pesmi, ki iz njih vprav prekipeva ožnja Maistrove bojevitosti in ljubezni do slovenske zemlje. Zbor je zapel učinkovito »Ah, ne mislimo...«, naker se je predsednik Strekelj zahvalil zbranim za lepo udeležbo in izrazil željo, da bi bila usoda naklonjena tako tudi Slovincem ob Soči, kot jim je bila od Dravi.

hvaljuje za sprejem med častno članstvo. Svečanosti so se udeležili številni zastopniki nacionalnih društev in oblasti, in sicer med drugim: mestno občino ljubljansko je zastopal občinski svetnik Čofar, Profesorско društvo prof. Grafenauer, Hubadovo pevsko župo dr. Svigelj in Prelovec, Jadransko stražo Marjanovič in dr. Munko, Zenski pokret in Klub Primorsk ge. Pucova in Bahovčeva, Klub koruških Slovincer dr. Fellacher, Maistrove borce Gračner, Narod. odbrano Sancin, ak. društvo »Jadrana« in akad. podružnica CMD Ekar, »Sočo« načelnik Sancin, rezervne oficirje Turel, Klub primorskih akademikov Mrmolja, Udruže-

Banovinska konferenca JNS v Celju

Celje, 24. avgusta

Ko je predsedstvo Jugoslovenske nacionalne stranke sklenilo, naj se po vsej državi vršijo pokrajinske konference strankinskih sreskih organizacij, so se prvi stali delegati iz dravske banovine na konferenco, ki je bila dne 4. junija t. l. v Ljubljani. Vsa razprava je bila takrat, kakor znano, osredotočena na politične razmere, zlasti na razdiralno delo tako zvanega bojevništva. Junjska konferenca je bila zaključena s sklepom, da se bo čim prej nadaljevala in razpravljala o drugem delu dnevnega reda, to je o gospodarskih in socialnih vprašanjih, ki jim morata stranka in država posvetiti vsvojo skrb.

Nadaljevanje konference je bilo večeraj v Celju. Kakor pred poltretjim mesecem v Ljubljani, je bila udeležba upravencev (delegatov sreskih organizacij, senatorjev in narodnih poslancev, banovinskih svetnikov in članov glavnega odbora JNS) tudi na celjski konferenci polnoštevilna. Zbralo se je 452 strankinskih funkcionarjev. Navzoči so bili tudi glavni tajnik stranke dr. Albert Kramer, podpredsednik stranke Ivan Pucelj in minister za socialno politiko dr. Fran Novak. Predsedovali so senator dr. Vladimir Ravnihar, dr. Ernest Kalan in Ivan Pipan, ki so tvorili že predsedstvo ljubljanske konference v juniju.

Po otvoritvenem govoru predsednika dr. Ravniharja sta podala ministra dr. Kramer in Pucelj kratki politični poročili, minister dr. Novak pa je očrtal delo vlade, zlasti na gospodarskem področju. Sledili so uvodni referati. Nar. posl. minister n. r. Ivan Mohorič je podal splošno sliko gospodarske krize, podpredsednik senata dr. Plaj je poročal o finančni, zlasti kreditni krizi, nar. posl. Lovro Petovar o kmetijstvu in nar. posl. Ivan Prekoršek o najnujnejših socialnih vprašanjih. Poročilo zadržanega ravnatelja Frana Trčka o združništvu je prečital Ivan Pipan. Sledila je obširna razprava, katere so se udeležili delegati iz vseh srezov.

Na koncu so bile sprejete resolucije, ki vsebujejo konkretne zahteve za oblažjenje gospodarske in socialne krize. Z navdušenjem je bila odobrena pozdravna brzojavka, šefu JNS predsedniku Nikoli Uzunoviču.

Konferenca se je pričela ob 10. dopoldne in je trajala do 6. popoldne. Med konferenco so se k posebnemu organizacijskemu posvetu sestali še sreski tajniki JNS. Razgovor je vodil banovinski tajnik glavnega odbora JNS dr. Marjan Zajec, pri čemer je sodeloval tudi minister dr. Kramer in Ivan Pucelj.

Konferenca se je pričela ob 10. dopoldne in je trajala do 6. popoldne. Med konferenco so se k posebnemu organizacijskemu posvetu sestali še sreski tajniki JNS. Razgovor je vodil banovinski tajnik glavnega odbora JNS dr. Marjan Zajec, pri čemer je sodeloval tudi minister dr. Kramer in Ivan Pucelj.

Konferenca se je pričela ob 10. dopoldne in je trajala do 6. popoldne. Med konferenco so se k posebnemu organizacijskemu posvetu sestali še sreski tajniki JNS. Razgovor je vodil banovinski tajnik glavnega odbora JNS dr. Marjan Zajec, pri čemer je sodeloval tudi minister dr. Kramer in Ivan Pucelj.

Ribe pripeljejo šele popoldne

Ljubljana, 24. avgusta

Naša notica, da bodo večeraj prodajali na trgu 800 kg tunja po izredno nizki ceni, je povzročila ogromen naval gospodinj, ki so se za ribe naravnost trgale. Ripe so pošle zelo naglo, kmalu pa se je zvedelo, da se bodo danes tudi prodajale, in sicer po prav tako nizki ceni.

Na Pogačarjevem trgu so davi že na vse zgodaj čakale gospodinj. V dopoldanskih urah se je gnetlo že nad 400 ljudi, ki rib kar niso mogli pričakati. Vse je bilo pripravljeno, prazne klopi in jerbasi ter sekire in noži. Tunja pa ni bilo. Ljudje, zlasti nestrpne gospodinj, so se jedi razburjati, češ, da gre za nesramno potegavščino in ni dosti manjkalo, da niso naskočili nedolžnih prodajalcev, ki si pa prav tako niso znali zaglati, zakaj rib ni. Policija je komaj vzdrževala red. Nekateri gospodinjje so se čakanja navadile in odšle domov, mnogo pa jih je vztrajalo, a zaman.

Avto, ki bi moral pripeljati s Sušaka 500 kg tunje, je imel že pri Delnicah v Gorskem kotaru defekt, ki ga ni bilo mogoče popraviti. Ribe so morali zato prenesti na železniško postajo v Delnico in jih naložiti v vagon. Pošiljka prispe v Ljubljano ob 15.30 in se bodo ribe prodajale od 16. dalje v trgovini »Riba« v Gradšču, jutri pa na Pogačarjevem trgu. Cena za kg bo 12 do 16 Din.

Kuhinja je bila kljub vsem podporam že ponovno v nevarnosti, da bi morala prekiniti z delovanjem. Toda vera v dobro srce meščanov, upanje na izboljšanje gnotnih razmer in ljubezen do mladine, to je premagalo vse ovire. Da je zavod prišel v tako kratki dobi do svoje popolne veljave in razveseljivih uspehov, pa gre v prvi vrsti zahvala vsemu učiteljskemu zboru, ki se nesebično trudi za povzdigo naroda in vestno izpolnjuje svojo vzgojno in državljansko dolžnost. Zahvala pa naj bo izrečena tudi vsem prijateljem-dobrotnikom ubožne mladine.

ŠOLSTVO

— Vpisovanje v prve letnike vseh oddelkov Državne tehniške srednje šole v Ljubljani, to je arhitektonsko-građbenega ali strojnega ali elektrotehniškega oddelka tehniške srednje šole, građbene, strojne, elektrotehniške, mizarске in strgarske delovodske šole, kiparske in rezbarske, keramiške, graverske in zlatarske in ženske obrtne šole bo v soboto, dne 1. in ponedeljek, dne 3. septembra dopoldne. Vpisovanje v višje letnike bo v petek, dne 7. septembra dopoldne.

— Na državni meščanski šoli v Novem mestu se prične šolsko leto 1934/35 1. septembra. Popravni izpiti se prične 31. t. m. ob osmih. Vpisovanje v vse razrede bo 1., 2. in 3. septembra od 8-12. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so dovršili vsaj štiri razrede osnovne šole in to brez vsakega slabega reda in niso prekorajčili 14. leta. K vpisu naj vsakdo prinese s seboj tudi potrdilo o neporeadnih davkih ozir. ubožna izpričevala pristojnih občin. Vsa ostala papiRNA daje ravnateljstvo šole.

— Na drž. meščanski šoli na Viču bodo popravni razredni izpiti dne 30. in završni dne 31. t. m. Natančnejši razpored teh je nabit na oglasni skrinjici. Vpisovanje dijakov(kinj) bo dne 1., 2. in 3. vsakokrat od 8. do 12. ure, dne 1. in 3. pa tudi od 3. do 6. ure popoldne. Natančnejši pogoji za vpis o razvidni iz oglasa v oglasni skrinjici v šolski veži. Otvoritvena služba boža bo 7. septembra ob 8. uri. Po maši se učenci zberejo v svojih razredih, kjer se jim objavi urnik. Redni pouk se prične 10. septembra.

— Na manjšinski osnovni šoli z nemškimi učnim jezikom ter poukom v slovenski in srbohrvaščini) bo naknadno vpisovanje učencev in učenk. dne 1. septembra od 11. do 12. ure, Čojzova cesta šte. 5, I. nadstropje, desno.

— Na drž. real. gimnaziji v Kotevju se bodo vpisovali učenci I. razreda v soboto, dne 1. septembra od 8. ure dalje. Vpisovanje od II. do IV. razreda bo v ponedeljek dne 3. septembra, za učence od V. do VIII. razreda pa v torek, dne 4. septembra. Vpisovanje se bo vršilo osebno. Prineseti je po-

Državna meščanska šola v Novem mestu

Peto leto obstoja tega prepotrebnege zavoda, ki je bil otvorjen po zaslugi župana dr. Režeka in občinskega odbora

Novo mesto, 23. avgusta

Z novim šolskim letom stopa novomeška meščanska šola v peto leto svojega obstoja. Šola je bila otvorena 1. 1930. po zaslugi novomeškega župana dr. Režeka in takratnega občinskega odbora. V prvem šolskem letu 1931-32 je šola obiskovalo v obeh začetnih razredih komaj 46 učencev in učenk. V drugem šolskem letu je imela šola že 116 učencev in učenk, v tretjem 141, v preteklem šolskem letu 183 in to v štirih razredih z vzporednicama k prvima razredoma. Že ti podatki so zadosten dokaz, kako nujna je bila pri nas potreba po tej strokovni šoli, ki iz leta v leto beleži večji prirastek obiskovalcev.

Šola je nastajala v novem šolskem posloju na Seidlovi cesti in se z letošnjim šolskim letom preseli v svoje stalne prostore, v prvo in drugo nadstropje tega prostora, levi trakt, v katerem je tudi seljal združena petrazredna deška in žekliška osnovna šola z 12 oddelki. V teh par letih je šola dokazala s svojimi notranjim in zunanjam delom, da je bila nujno potrebna in da izpolnjuje svojo prosvetno nalogo v poln. meri. Absolventi šole so že odšli oz. odhajajo v poklice, v katerih se najbolj občuti potreba inteligentnega naraščaja kmetako-industrijsko-trgovskega obratov. Hvaljevredno delo na šoli opravlja podmladek Rdečega križa, ki vodi od 17. decembra 1. 1930. dalje dijaško kuhinjo, v kateri dobiva hrano po veliki večini naši sromošni srednješolski naraščaj tukajšnje realne gimnazije.

Ob tej priliki moramo pohvalno omeniti dobrotnike, ki omogočajo njen obetj. Največji njen dobrotnik je v prvi vrsti mestna občina, ki je kuhinjo opremila in ji letno daje še 5000 Din podpore. Drug veliki dobrotnik je meščanstvo in tudi oko-

lica, ki se vsakokrat odzove pozivu nabiralec, ki so samo v teh letih nabrali 12.237,75 Din. Samo v preteklem letu je bilo za kuhinjo nabranih 3.452,75 Din. Tretji dobrotnik je tukajšnje dijaško društvo, ki plačuje pridnim dijakom hrano. Znatno vso to predstavljajo darila in priložnostni darovi. V posnemanje je navesti uradništvo tukajšnjega okrožnega in sreskega sodišča, PRK realne gimnazije, notarja g. Mastnaka, g. priorja nemškega viteškega reda Učaka, kegljske kluba »Cviček« in »Planke«, industrijsko družbo »Novobor«, Vincencijevo konferenco in vrsto drugih, ki so se spomnili te prepotrebne dijaške ustanove. Tudi nabavljala združga državni nameštencev je med dobrotniki. Večkrat pa prisločita na pomoč banka uprava in glavni odbor PRK. Izdaten vir dohodkov tvorijo vsakoletni nastopi mladinskega pevskega zbora »Novomeški škripanček«, ki šteje 100 mladih čl obvoja spo. Vodja tega zbora je poštrovni zborov pevodvaja, učitelj g. K. Štrbenk, ki vodi tudi dijaško kuhinjo od njene ustanovitve dalje.

„Živalca“ na jesenskem velesejmu

Ljubljana, 24. avgusta

Razstave, ki jih prireja naše aglino društvo »Živalca« na ljubljanskih velesejmi, so postale že običajne in si skoraj ne moremo misliti velesejma brez te razstave. Na tisoče in tisoče obiskovalcev ljubljanskih velesejmov je že obiskalo razstave društva »Živalca« in ni štedilo s pohvalo in priznanjem tako prirediteljem, kakor tudi rejcem samim. V prejšnjih časih so posamezniki uravžali plemenske živali iz inozemstva za drag denar, ki je bil za naše skupno gospodarstvo izgubljen. Danes nam vsega tega ni več treba, ker imamo doma čistokrvne plemenske živali, ki so nam jih vredili naši rejci in ki po svojih pasemskih znakih in odličnih vrlinah prav nič ne zaostajajo za inozemskim blagom. Celo tuji strokovnjaki so se že večkrat izrazili na naših razstavah, da se s svojim domačim blagom brez skrbi lahko postavijo na svetovnih razstavah. In ree je, baš naša rjava štajerska kokoš na mednarodni razstavi perutnine v Rimu lansko leto prejela odlično oceno in prvo mesto. Štajerska jarka in štajerski kopuzi so blago, ki uživa na tujih tržiščih že star sloves prav po zaslugi naše domače štajerske pasme. Torej je samo prav, da se krepko oprinemo tega, kar nam je dobrega ustvarila domača zemlja, da smo ponosni na to, kar so naši predčede ustvarili in kar naši

najboljši rejci s trudopolnim delom izpolnjujejo.

Na letošnji jesenski velesejmski razstavi bo društvo »Živalca« razstavilo poleg večjega števila koz, ovac, domačih kuncev in ptic tudi perutnino, predvsem: kokoši različnih pasem, race, gosi, golobe, fazane, pave itd. Tu bomo imeli priliko videti našo domačo rjavo štajersko kokoš, ki je bila že na spomladanski razstavi zelo častno zastopana. Posamezni rejci si bodo lahko nabavili čistokrvne petelinčke za osvežite krvi ali pa letošnje jarkice. Poleg štajerske kokoši bodo razstavljene tudi leghornske, ki so znane kot najboljše jajčarice, (znesejo 200 in še več jajc na leto), rodeislandske, plimetske, črne orpingtonske in druge. Izmed vodne perutnine bodo na razstavi zastopane razne pasme rac in gosi. Že na spomladanski razstavi so posebno usajale težke emdenske gosi, ki jih je razstavila uprava ljubljanske mestne vrtnarje. Vse razstavljene živali bodo strogo ocenjene, a one z najboljšo oceno tudi nagrajene.

Vsi rejci perutnine oglejte si razstavo perutnine društva »Živalca«, kjer si lahko tudi nabavite čistokrvne plemenske živali, ovent. petelinčke in vrbo osvežitve krvi na Vaših dvorcih.

Pred sodiščem.

— Ste že bili kaznovani?

— Še ne, gospod sodnik.

— To je torej nedostatek, ki ga bo treba odstraniti.

trebne dokumente, zlasti potrdilo od davčne uprave za odmero kolnine. Otvoritvenemu službu boža bo v nedeljo 2. septembra ob 8. uri. V ponedeljek 10. septembra pa se bo začel redni pouk. Podrobna poimenila so nabit na uradni deski.

Poskušeni roparski napad

Jesenica, 23. avgusta

V našem industrijskem revirju so zelo redke tatvine, v tmi in roparski napadi. Zato pa je ljudstvo tem bolj izmenadila vest da je neznane nepadel na samotni cesti, ki vodi z Jesenice na Blejsko Dobravo, uradnika KID na Blejski Dobravi, ki se je peljal z Jesenice v službenih zadevah nazaj na Blejsko Dobravo.

Kakor vsak teden, je prišel tudi v četrtek g. Ivan Stena na Jesenice v glavno pisarno KID po denar, namenjen za izplačilo tedenskih preplačil delavcem v tovarni elektrod na Blejski Dobravi. Približno ob 8.45 jutraj se je vračal z vozom proti Dobravi, ko je skočil na zadnjem cestnem klancu blizu Dobrave iz grmovja maskiran možki, ki je naperil na g. Steno samokres in zakričal: Denar sem, sicer bom streljal. G. Stena pa je imel toliko pripravnosti duha, da je neznanec s palico hitro udaril po rokah, da mu je samokres odletel iz rok. Nato je voznik z vso silo pogal konja v dir na kar sta se Stena in voznik sklonjena zavorala v kočiji pred avtomobilnimi strelci. Toda neznanec videč, da mu je plen ušel, ni streljal za vozom, pač pa je jadno izginil v grmovju.

Po okoliščinah sodeč, so bile napadalej razmere dobro znane. Stvar je prijavitelna orožnikom, ki so zašli takoj zasledovati napadalca, ki bo, kakor vse kaže, kmalu prišel v roke pravice.

Sokol

Savezni prosvetni tečaj v Novem Sadu

Pred kratkim je bil zaključen v Novem Sadu 14 dnevni prosvetni tečaj, ki ga je že tretje leto priredil savezni prosvetni odbor pod vodstvom predsednika br. dr. Belajčiča.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Savezna prosvetna šola postaja po svoji izborni organizaciji in plemenitemu namenu naša prava sokolska univerza, ki si bo v najkrajšem času vzgojila kader vnetih sokolskih delavcev.

Program dela čez dan je obširen, toda pester in nadvse zanimiv. Zjutraj ob pol 6. vstajanje na znak zvona, nato jutranja telovadba in govor pred vrsto, ki ga govori že vnaprej določeni tečajnik. Nato zajutrek, pred katerim nam brat predsednik dr. Belajčič stoji v največji tišini prečita aforizme velikih mož — človekoljubov. Po zajtrku se prično predavanja, ki so podana z vsem žarom ljubezni do sokolstva, po naših najboljših predavateljih SPO. Tu se obravnavajo vsa prečta sokolska vprašanja in problemi o naši notranji organizaciji, kakor tudi naše stališče napram pojavom in pokretom v današnjem družabnem življenju vobče.

Z velikimi simpatijami so bila sprejeta predavanja br. dr. Kovačiča in Lavrenčiča v slovenskem jeziku. Bil nam je to dokaz, da so bratje Srbi in Hrvati v najkrajšem času z lahkoto in z velikim zanimanjem sledili njunim predavanjem. Vsi so hvalili melodičnost, moč in toplino izražanja slovenskega jezika. Tudi v tem pogledu izpolnjuje naša prosvetna šola svojo nalogo v cilju zblizanja in duhovnega zedinjenja.

Osemurna predavanja so bila zaključena zopet z večerno telovadbo in kritiko jutranjega govora pred vrsto. Po večerji in skupni jedilnici je sledil navadno diskusijski ali debatni večer, pri katerem je zopet v naprej določen referent in koreferent — tečajnik. Kulturni dvig našega naroda in socialna skrb v našem sokolstvu je bil v glavnem predmet vseh referatov. Tu se oglašajo bratje iz vseh krajev Jugoslavije, iz njihovih pripovedovanj čutiš dih vsega jugoslovenskega naroda v trpljenju, z vsemi svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi. Pripovedujejo nam, kako se je preprosti narod oklenil Sokola, ker čuti njegov plemeniti trud dvigniti ga moralno in ekonomsko. Svetel in edinstven primer nam nudi sokolska župa Mostar s svojimi kmetijskimi četami. Morda se nam bo čudno zdelo, da se tamošnje sokolstvo bavi z građno modernih gnojšč, vodnjakov in zimskih šhramb za žito. Sokolski savez je sprejel obvestilo, v katerem župa sporoča, da je bilo v njenem območju pobeljenih 1200 hiš itd. Sokolstvo vrši v teh ob bogi in ljudi pozabljenih krajih svoje poslanstvo v polni meri. Sestavni del sporeda prosvetne šole so tvorili tudi izleti. Tako je vsa prosvetna šola posetila grob Jovana Zmaja Jovanovića in položila vence na njegov grob. Ob tej priliki smo zapeli našo žalostinko »Vigred se povrne«.

Nepozabni pa nam ostanejo izleti v Krušendolski manastir in obisk v patrijarhovih palači v Sremskih Karlovcih. Krušendolski manastir hrani v svoji zakladnici toliko zgodovinskih predmetov, vse izpred Kosova pa do danes, da se zdozeva, da je v tem malem samostanu zbrano vse nekdanje bogastvo in sijaj srbskih kraljev. Na vsakem koraku čutiš, da je srbska pravoslavna cerkev živela iz naroda za narod.

14 dnevno sokolsko življenje v Novem Sadu nam je zapustilo nebroj svetlih spominov in pobud za naše sokolsko delo. Utrdilo nas je v prepričanju, da so nam taki tečaji nujno potrebni in koristni za povezanost tehničnega in prosvetnega udejstvovanja širom države. R. M.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Tečaj, ki je bil organiziran na internatski podlagi, poseča vsako leto nad 60 tečajnikov iz vseh krajev naše države, da tu navežejo medsebojne stike in globlje sokolsko znanje. Tečaj v tem pogledu dosega popolnoma svoj namen, saj menda ni tečajnika, ki ne bi ponese iz naše sokolske šole najlepših spominov in trdne vere, da nas more samo sokolska pot privedi do srečnejše in boljše bodočnosti našega naroda. Tu se odpirajo prava bratska srca, tu se razblinjajo vsi predsodki in medsebojno nezaujanje.

Beležnica

Koledar:

Danes: Petek, dne 24. avgusta, katoličani: Jernej Borivoj.

Današnje prireditve:
Kino Matica: Rumena knjižica
Kino dvor: Njegova senca
Kino Siska: Zaprio
Občni zbor moske in ženske šentpeterske Ciril-Methodove družbe ob 8. uri zvečer. gostilna Zupančič, Jegličeva ul. 16.
Dežurne lekarne:
Danes: Mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10., mr. Sušnik, Marijin trg 5.

Izpod sita

Točnost je lepa čednost, samo pretirana ne sme biti. Pri nas se sicer ni treba bati, da bi bili ljudje preveč točni, saj se pretaka po naših žilah slovska kri, vendar se pa rado pripeti, da gre človeku ta lepa čednost na živce. Ne moremo trditi, da bi ljudje preveč točno hodili na seje ali v službo, vsaj večina ne, ker zadostuje za take plače tudi navadna točnost, pač pa neletimo tu pa tam na sijajne primere vzorne točnosti ob sklepu delovnega dne. In en tak primer naj nam bo dovoljeno omeniti.

Sediš popoldne v pisarni in naenkrat se spomniš, da moraš telefonirati nekam na kmete, recimo v St. Vid nad Ljubljano. Nujen pogovor imaš, zadeva mora biti urejena takoj. Zvezo dobiš še dokaj hitro, gospodine v centrali niso tako nerazorne in preobremene, odkar jim pomaga avtomat. Pogovor teče lepo, že se bliža koncu, poslovna zadeva bo zdaj zdaj urejena. Samo še nekaj besed imaš, pa bo opravljeno. Naenkrat ti pa telefonsko zvezo prekinjejo. Ves ogorčen zvoniš, a iz centralne ti sporoče, da so pošto v St. Vidu zaprli in da torej s St. Vidom telefonska zveza ni več mogoča. Vajen poslovni pogovor boš lahko nadaljeval jutri.

Pogledaš na uro: točno do sekunde točno šest. Nehote pomisliš, da so morali na pošti v St. Vidu držati uro v rokah in v hipu, ko je prilezel kazalec na šest, so ti telefon zaprli. Vsa čast jim in najgloblji respekt pred tako točnostjo. Pruski soldat ni bil nič v primeri z njimi. Domovina lahko mirno spi, dokler bo imela tako točne uradnike.

Točnost je lepa čednost, samo pretirana ne sme biti. Pri nas se sicer ni treba bati, da bi bili ljudje preveč točni, saj se pretaka po naših žilah slovska kri, vendar se pa rado pripeti, da gre človeku ta lepa čednost na živce. Ne moremo trditi, da bi ljudje preveč točno hodili na seje ali v službo, vsaj večina ne, ker zadostuje za take plače tudi navadna točnost, pač pa neletimo tu pa tam na sijajne primere vzorne točnosti ob sklepu delovnega dne. In en tak primer naj nam bo dovoljeno omeniti.

Točnost je lepa čednost, samo pretirana ne sme biti. Pri nas se sicer ni treba bati, da bi bili ljudje preveč točni, saj se pretaka po naših žilah slovska kri, vendar se pa rado pripeti, da gre človeku ta lepa čednost na živce. Ne moremo trditi, da bi ljudje preveč točno hodili na seje ali v službo, vsaj večina ne, ker zadostuje za take plače tudi navadna točnost, pač pa neletimo tu pa tam na sijajne primere vzorne točnosti ob sklepu delovnega dne. In en tak primer naj nam bo dovoljeno omeniti.

Točnost je lepa čednost, samo pretirana ne sme biti. Pri nas se sicer ni treba bati, da bi bili ljudje preveč točni, saj se pretaka po naših žilah slovska kri, vendar se pa rado pripeti, da gre človeku ta lepa čednost na živce. Ne moremo trditi, da bi ljudje preveč točno hodili na seje ali v službo, vsaj večina ne, ker zadostuje za take plače tudi navadna točnost, pač pa neletimo tu pa tam na sijajne primere vzorne točnosti ob sklepu delovnega dne. In en tak primer naj nam bo dovoljeno omeniti.

Točnost je lepa čednost, samo pretirana ne sme biti. Pri nas se sicer ni treba bati, da bi bili ljudje preveč točni, saj se pretaka po naših žilah slovska kri, vendar se pa rado pripeti, da gre človeku ta lepa čednost na živce. Ne moremo trditi, da

Danes velika premiera vefilma iz dobe carske Rusije.

RUMENA KNJIŽICA

V glavni vlogi Elissa Landi

To delo nam pokaže vse grozote in okrutnost, s katero je delovala policija carske Rusije.

ELITNI KINO MATICA. Telefon 21-24. — Predstave danes ob 4, 7.15 in 9.15 uri.

DNEVNE VESTI

— **Zakon o pokojninskem zavarovanju** Privatenh nameščenec. Glede na uredbo o obveznem pokojninskem zavarovanju privatenh nameščenec je trgovska zbornica v Velikem Bečkereku mnenja, naj bi se zakon o pokojninskem zavarovanju nameščenec razširil na vso državo, tako da bi imeli poleg pokojninskega zavoda v Beogradu za področje dunavske in moravske banovine, v Zagrebu za področje savske in vrbanske banovine in v Sarajevu za področje drinske, zetske in vardarske banovine. Tako bi bili omogočeni tesnejši stiki med zavarovalništvom pokojninskih zavodov in denar bi se lahko po mnenju velikebečke- reške trgovske zbornice plodnosno porabil v tisti banovini, kjer je bil zbran.

— **Največje evropske letalske tekme.** Včeraj smo poročali, da se prično 28. t. m. v Varšavi velike mednarodne letalske tekme, ki bo na njih sodelovalo 82 letal in okrog 164 letalcev. Dolžina proge znaša 9527 km, prva nagrada 100.000 frankov, druga 44.000, tretja 21.500 in četrta 10.500, poleg tega je pa določenih še 15 nagrad po 6265 frankov. V Zagrebu se bodo morali vsi tekmovalci spustiti in posebna komisija na aerodromu, ki ji bo predsedoval naš pilot major Ferdo Građanič, jim bo potrjevala potne izkaznice.

— **Prihranki — glavni vir napredka** našega gospodarstva. Jesenski veselejši in Ljubljani bo poleg drugega gradiva pokazal na razstavi Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani tudi več zemljevidov Slovenije, ki bodo pokazali, kako so razdeljena posejila naših večjih hranilnic po celi banovini, tako da o njih a polno pravico velja izreči: Hranilnice koristijo kmetu in meščanu, deželi celi, ne pa samo enemu stanu. Res ga ni kraja v naši banovini, ki ne bi bil deležen cenjenih posejil naših domačih hranilnic in prav tako velja tudi o njihovih dolžnikih, da so med njimi zastopani predvsem naši kmetovalci in nesamostalni poljci, torej srednji stan, uradnik in delavec, trgovec in obrtnik. Desettisoči so deležni cenjenih posejil naših hranilnic, in 165.000 vlagateljev iz vseh stanov je hranilnicam omogočilo te kredite, ki so se pretvorili v celotno v novo hišo, od kmetovih hiš do največjih palač. Kakšno bi bilo zunanje lice naših krajev, vasi, trgov in mest, da ni bilo teh posejil in prihrankov naših številnih vlagateljev, ki so te stavbe omogočili?

— **Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost,** tesnoba, dražljivost živcev, migrena, otožnost, nespanje odpravimo z uporabo naravnega »Franz Josefovsk« grenčice. — Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefovsk« voda pri zagatenuju vseh vrst z najboljšim uspehom. — »Franz Josefovsk« grenčice se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Gradnja prvega dolenskega smučarskega doma** pri Sv. Duhu nad Višnjo zoro lepo napreduje. V sredo je bilo do vrha postavljeno lesono ogradoje in smrečica a pisanimi trakovi na vrhu stavbe je naznačila, da je prva polovica gradnje končana. V kratkem dobi dom stroho iz salontina, bakrene barve in opaž, potem pa pride na vrsto notranja oprema. Če pojde vse gladko, bo dom v dobrih dveh mesecih v glavnem dograjen in opravljen, da bo svečana otvoritev že z nastopom zime, ko pokrije snežna odeja prekrasni smučski svet okrog Sv. Duha. V nedeljo 2. septembra ob 10. dopoldne bo imel SK. Polž v Zavrtačah pod Sv. Duhom izreden občni zbor in to priložnost porabijo oni člani in prijatelji kluba, ki še niso videli, kje bo stal in kakšen bo Dolenski dom, da si ga pridejo ogledat.

— **Angleži v Dalmaciji.** V sredo zjutraj je prispel v Dubrovnik angleški parnik »Oxford«, ki je pripeljal 307 potnikov. Angleži so se izkrcali in si ogledali mesto z okolico. Letos je prispelo v Dubrovnik že 12 tujdstvenih parnikov, priske pa jih še 5.

— **Kolesarji iz Konga v Jugoslaviji.** V sredo popoldne je prispelo v Vinkovce 20 biciklistov na poti iz belgijskega Konga, odkoder so krenili 1. avgusta ter prispeli preko Francije, Švice in Italije v našo državo. Provozili so 2618 km. Vodi jih urednik kolonijalnega lista »Journal Coloniale« Schmeckrath. Krenili so takoj proti Beogradu in dalje proti Solunu, odkoder se odpravljajo v ladjo v Belgijo. Njihov cilj je Bruselj.

— **Hitlerjevci se pripravljajo na zimo.** V Varaždin je prispelo večkrat zjutraj še 20 avstrijskih beguncev, tako da jih je zdaj okrog 900. Okrog 200 beguncev pošljejo v Slavonsko Požogo. Od svojcev so dobili hitlerjevci mnogo denarja in raznih potrebščin. Pripravljajo se na zimo in kupili so si deske, da si napravijo ležišča.

— **Solska mladina** ima za obisk letošnje jezeenskega veselejša od 1. do 10. sept. znižano vstopnino po Din 3.— za učenko oziroma učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom gg. učiteljstva Dan obiska poljubno. Posebno opozarjamo solskega vodstva na velike razstave: glasbeno, umetnostno, »Slovenska pokrajina«, biblijsko, izseljenško, ribarsko, razstavo malih živali ter razstavo koz in ovac, domačih pasem, 3.—10.; mednarodno razstavo psov 1.—2. IX.; arhitektonsko in Weekend razstavo hranilniško razstavo itd., ki bodo nudile nazoren pouk in tekmo solskega leta mladini pri učenju mnogo koristile.

— **Izlet planincev v Južno Srbijo** bo od 7. do 15. IX. t. Dne 8. in 9. septembra bo kongres Zveze planinskih društev kraljevine Jugoslavije. Od 9. septembra dalje pa izleti v planine Južne Srbije ter ozled najznamenitejših krajev. Podrobne informacije in prijave sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Masarykova c., palača Grafike, telefon 29-63 najdalje do 31. t. m.

— **Nov planinski dom** na Sijemenu. Zagrebška arhitektka inž. Zoje in Selimir

Dumengjič sta napravila načrt novega planinskega doma na Sijemenu. Dom bi bil praktično razdeljen v planinski in hotelski del, za planince bi bila v njem velika obdobja za 250 in manjša za 50 ljudi, za hotelske goste pa manjša za 60 ljudi. Posebni prostori bi bili določeni za smučarje. V sobah planinskega dela bi bilo prostora za 170 gostov, v hotelskem delu pa za 60.

— **Delo dobe.** Borza detu v Ljubljani sprejme za takoj žagarja gaternista, mizarja, kleparja, strokovnjaka za precizno mehaniko, strokovnjaka za barvanje in desiniranje papirja ter 2 prodajalki za Beograd.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo toplo in deloma oblačno, obeta se pa poslabšanje vremena. Včeraj je v Dalmaciji deževalo, drugod je bilo pa večinoma lepo. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 34, v Beogradu 32, v Splitu in Sarajevu 30, v Zagrebu 28, v Mariboru 26,2, v Ljubljani 25,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,1. Temperatura je znašala 17 stopinj.

— **Vagon je zdobil nogo** 24 letnemu delavcu Piru Francu. Včeraj popoldne so nalagali v Kresnicah delavci tamošnje apnenice v vagon apno. Ko so odprli naplajen vagon, da napravijo prostor drugemu, je po nesreči prišel pod vagon Pir in mu je kolo popolnoma zmečkalo desno nogo. Pira so takoj pripeljali v ljubljansko bolnico, kjer so mu nogo amputirali.

— **Samomor zagrebškega trgovca.** Včeraj se je v Zagrebu zastrupil trgovec Alfred Fröhlich. Zavžil je večjo količino veronalna in z režimnim avtom so ga prepeljali v bolnico, kjer je pa kmalu umrl, ne da bi se bil zavedel.

— **Nenadna smrt na cesti.** Včeraj popoldne je zadel v Zagrebu na cesti kap 70letnega Josipa Kocijana. Postalo mu je slabo, na cesti se je zgrudil in izdihnil. Včeraj opoldne je pa zadel kap 51letno hišnico Terezijo Trstenjak. Igrala se je s svojim vnukom na livadi, naenkrat, se je pa zgrudila in izdihnila.

— **V smrt zaradi nesrečne ljubezni.** V Zagrebu se je odigrala te dni pretresljiva ljubavna tragedija. Mio Hrešč iz Majerjeva se je bil zaljubil v služkinjo Barico Brzaj in se je hotel z njo poročiti. Dekle se ga je pa začelo izogibati in končno se mu je izneverilo. To je fanta tako potrla, da se je zastrupil z octovo kislino.

— **I z r e d n o** okusno stajersko grozdje po neverjetno nizki ceni v podružnici A. Löwy, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35.

— **Subotičanka Irela Leibach** se hoče ločiti od nadvojvode Albrechta Habsburškega. Madžarski nadvojvoda Albrecht Habsburški, bivši pretendent na madžarski prestol, ki se je oženil s Subotičanko Ireno Leibach, je vložil tožbo za ločitev zakon in sicer sporazumno z ženo. Irena je bila prvotno poročena s sedanjim madžarskim poslanikom v Sofiji Rudnajem, ki je bil takrat svetnik madžarskega poslanstva v Haagu. Tam sta se Albrecht in Irena seznanila in med njima se je vnela vroča ljubezen. Irena je pa mnogo starejša od Albrechta in živela je zelo razkošno, pa tudi razuzdano. Albrechtovi sorodniki pa niso hoteli o njegovi poroki ničesar slišati in papež ni hotel razveljaviti Rudnajevskega zakona z Ireno. Sčasoma se je pa ljubezen na obeh straneh ohladila in zdaj bo konec tega ljubavnega romana.

Danes premiera senzacionalnega vefilma

Njegova senca

Film napete vsebine in globoke zamisli.

ZVOČNI KINO DVOR.

Predstave danes ob 4, 7. in 9.

Cene 4.50 in 6.50.

Iz Ljubljane

— **Stritarjeva ulica je zopet prekopana.** Ni še dolgo, ko so tlakovali Stritarjevo ulico, ki so jo prekopali ob polaganju novega tramvajskega tira. Marsiko je mislil, da bo nekaj časa mir, ko je bila cesta tlakovana, toda regulacij in modernizacij še ni bilo konca. Zdaj regulirajo nastje Stritarjeve ulice, Cankarjevega nabrežja in Nabrežja 20. septembra. Zaradi tega so prekopali zopet precejšnji del Stritarjeve ulice. Ko so nedavno tlakovali cesto, niso hkrati uredili še prostora na desnem bregu trimošnja, da imajo tudi zdaj delo. Kljub vsemu bo pa zdaj vseeno konec večnega preurejevanja, česar pa seveda ne more več nihče verjeti.

— **Park na Valvasorjevem trgu je urejen.** Prevoza med Sibičevom in Knafljevo ulico še ni, ker je še prekopana cesta ob muzeju. V globini treh metrov so položili kanal. V drevoredu v Knafljevi ulici so položili tudi robnike za hodnik, kjer jih doslej ni bilo ter ni bilo tudi pravega hodnika. Park zdaj res nudi sliko parka ter je trg mnogo pridobil z njim. Cezenj pa tudi drži v ravni smeri pošena nespot, ki je zelo potrebna, ker je živahen promet.

— **Odrbi od banovinskem posloppju v Knafljevi ulici** so padli, gradbena dela so končana tudi na fasadi. Barvo so izbrali: posrečeno, prijetno sivo, ki ni mračna, pa tudi ne presvetla. Zdalj bodo še postavili nizko ograjo ob vrhu in urediti bo še treba vr.

— **Iz Branjevke imajo danes praznik** na Pogačarjevem trgu. Toda ne praznujejo z veseljem in ne prostovoljno. Sadje je razstavljeno, a kupci ne morejo do njega, ker je vzdolž tržne lope skoppan globok jarek. Kanalizirali bodo tudi tržne lope, da ne bo voda več tekla kar čez cesto. Ker ni bilo kanalizacije, je bilo vedno med kopami blato ob dežju, da je bila cesta skoraj neprehodna. Zdalj, ko bodo trg modernizirali, bodo uredili nekoliko tudi Pogačarjev trg. Ne kaže pa, da bodo kdaj podrli trhlil in neprimerni tržni lopi. O pravi modernizaciji še zdaj ni govora ter bodo stojnice in lope stale še dolgo in »krastile« mesto.

— **Lj Avtobusni izlet v Bohinj** priredi SPD Ljubljana kot običajno tudi v nedeljo 26. t. m. Odhod iz Ljubljane ob 4.15 uri zjutraj v Tavtarijevi ulici izpred kavarnave Evropa, povratek od hotela Zlatorog ob pol 20. uri. Cena vožnje za člane SPD Din 47.—, za nečlane Din 55.—. Prekrbite si nemudoma vozovnice v pisarni SPD, palača Grafike, Masarykova cesta.

— **Elisse Landi, mlada** in simpatična filmska zvezda, je po dolgem prigorvarjanju prevzela glavno vlogo v filmu »Rumena knjižica«. Film je prava mojstrovina in neverjetno globoke vsebine. Pokaže nam življenje v stari carski Rusiji v oni dobi, ko je zloglasna »Ohrana« gospodarila nad državljani. Ruska tajna policija je bila unikum na vsem svetu glede na metode in način dela. V filmu »Rumena knjižica«. Film je prava teh metoda in načinov. Kdor hoče videti res nekaj globokega in močnega, naj ne pozabi oledati si danes to delo. Film bo na programu samo nekaj dni.

— **Lj Avtobusni izlet v Bohinj**, ki ga priredi TK, Skala z odhodom avlobusa v soboto 25. t. m. ob 16. izpred Evropa in s povratkom v nedeljo ob 19. od hotela Sv. Janez, je že dovolj sedežev na razpolago. Vožnje, ki stane Din 47.— tja in nazaj, se lahko posluži vsakdo. Za obiskovalce Skalskega doma na Voglu bo na razpolago vodstvo Skalske. Vozovnice se dobe pri tvrdki Alpina ter jih je dvigniti v soboto do 12. ure.

— **Sočani in prijatelji!** Na splošno željo priredimo zadnji piknik v tej sezoni v nedeljo 26. t. m. in sicer v prijetnem Wörrehoftu — Mostecu pod Rožnikom. Dobro vino, prigrizki zelo poceni na razpolago. Pridite!

— **Nadaljni sestanek hišnih posestnikov** v Ljubljani bo danes v gostilni Kolarič Jožefa, pri Sokolskem domu na Glincah, za občino Vič. Začetek ob 8. uri zvečer. Predaval bo društveni predrednik.

Iz Celja

— **Celjski studio je odpovedal uprizoritve »Slehnika«.** Celjski studio je nameraval uprizoriti v soboto 25. in nedeljo 26. t. m. pred župno cerkvijo v Celju Hofmannthalovega »Slehnika« v režiji G. Milana Košiča. Oblast pa je prvotno dovoljenje za uprizoritve umaknila. Po raznih intervencijah je bilo sedaj izdano dovoljenje. Ker pa je bilo že prepozno, da bi mogel Celjski studio do sobote poskrbeti za dostojno uprizoritev, je sedaj vse predstave odpovedal. Pač pa bo ljubljansko Narodno gledališče uprizorilo »Slehnika« v soboto 1. septembra ob 19.30 ter v nedeljo 2. septembra ob 16. in 19.30 pred Marijino cerkvijo v Celju.

— **C Nesreča v cinkarni.** V sredo se je ponesrečil v cinkarni v Gaberju 39letni delavec Ludvik Gaberšek s Teharja. Pri delu mu je padla plošča cinka na levo nogo in mu presekal palec. Gaberška so prepeljali v celjsko bolnico.

— **Nogometne tekme v nedeljo.** V Celju je določen za nedeljo 26. t. m. zanimiv in pester nogometni spored. Ob 15. se bo pričela na Glaziji prijateljska tekma med SK Svoboda iz Maribora in SK Celjem. nato bo trening tekma med SK Žalcem in rezervno SK Celja, ob 17. pa se bo pričela nogometna igraška pri »Skalni kletki« prijateljska tekma med ligninim moštvom ASK Primorja in celjskimi Atletiki.

Iz Maribora

— **Radi tehničnih zaprek** smo v prejšnjem in tem tednu imeli z razpošiljanjem našega lista večkrat zamudo, tako da so ga mariborski naročniki dobili šele drugi dan, kar naj nam blagohotno oprostite. V bodoče bo list prihajal zopet redno zvečer.

— **Elektrifikacijska dela v Mariboru.** Poleg mestnega gradbenega podjetja je najbolje delavno elektriško podjetje, saj elektrifikacija Maribora in okolice stalno napreduje. Tako bo v novi tovarni svile »Thoma« na Pobrežju ves obrat na električni pogon. V ta namen bodo potegnili okrog 1100 m dolg podzemni kabel iz Drevoredne ulice na Pobrežju do tovarne in bo tu tekla struja 10.000 V. Istčasno bodo položili kabel tudi na Tezno od mestnega vodovoda pod železnico čez Ptujsko cesto. Tudi v tem podzemeljskem kablu bo struja 10.000 V. Ta električni vod bo služil za ojačenje delavske vode oz. omrežja, ki vodi od Tezne na Pobrežje in v mesto. Zelo razveseljivo je tudi dejstvo, da bodo razsvetlili tudi Vrbanovo ulico in vagonško kolonijo za Tržaško cesto.

— **Solske vesti.** Na 2. dr. dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici bo vpisovanje 1., 2. in 3. septembra. K vpisu naj priinese vsaka učenka zadnje šolsko izpričevalo, krstni list, kolfovano prijavo in potrdilo o višini davkov. Učenke, katerih starši plačujejo manj nego 30v Din davkov letno, so solnne prosti. Starši z večimi otroki plačajo za prvega otroka polno šolnino, za ostale pa samo polovico.

— **Ker se bliža kopalna sezona** koncu je uvedla mestna občina na Mariborskem otoku celodnevno kopalno turo pričeniš s ponedeljkom 27. t. m. Vstopnice, ki so bile kupljene dopoldne, veljajo ves dan. Zadnji avtobus bo vozil ob 27. t. m. dalje iz Kamnice ob delavnih ob 19.05 in ob nedeljah ter praznikih ob 19.25.

— **S I. dr. dekliške meščanske šole.** Vpisovanje za šolsko leto 1934-35 na I. dr. dekliški šoli v Mikloševcih umci se bo vršilo 1., 2. in 3. septembra ob 8. do 12. ure ter popoldne ob 15. do 17. ure. Popravni izpiti na istem zavodu se bodo vršili 30. in 31. avgusta ob 8. ure dalje.

— **Z voza je padel.** V sredo popoldne se je ponesrečil šletni posest. sin Leopold Lorger od Sv. Jakoba. Dečko je med vožnjo padel z voza in zadobil pri tem po vsem telesu zelo hude poškodbe. Poklicali so na pomoč mariborske reševalce, ki so mladega ponesrečenca prepeljali v tukajšnje bolnico.

— **Dve zgodbi z državnega mostu.** Vinski bratec Janez F. se ga je v sredo zvečer moral preveč navelič in je dal duška svoji dobi volji z »milim« petjem ter so se začeli zbirati okrog njega številni mimoidoči. Zato je pristopil stražnik in opomnil možakarja na red. Toda mož postave je dregnil v sršenovo gnezdo. Pijanec je pričel besneti in se je slednjič slekel ter pometal obkolo v Dravo, a sam pa je ostal sredi ljudi na mostu — v spodnjih hlačah. Na pomoč je prišel še drugi stražnik in oba sta končno ukrotila poredilega moža. Napol golega pijanca so spravili v postojniško zapor.

— **in bo tam ostal v spodnjih hlačah 10 dni.** — Slično komedijo je istega večera uganjal tudi priletni Jože M. Vse popoldne se je zabaval v družbi neke mlade pokvarjenke v gostilni pri državnem mostu. Ko je pa zapravlil zadnji desetak, ga je deklet zapustilo. Ves razsrjen se je podal pod državni most,

in je, ker je bil že močno vnjen, kar tam zaspal. Toda kmalu ga je iz sladkega sna prebudil stražnik. To pa je pijanca razjezilo ter je grdo ozmerjal moža postave. Zato je bil aretiran in obsojen na 10 dni policijskega zapore.

Žveplene kopeli v Lučnici

„Tu je gostilna brez pijače, prenočišče brez postelj in banka brez denarja“

Ljubljana, 24. avgusta

Lučnica je bister potok, a spomladi in jeseni prava reka. Pri Lučah se izliva v Savinjo. Dolina ali bolje soteska, ki po nji teče Lučnica izpod Kamniških planin na jugovzhodu, se imenuje Podvolovjek (Ljlek). To je bogu za hrbtom, kaj bi vam dovedovali, kje je! Od Kamnika jo pridobiva tja turist v petih urah čez Kranjski in Štajerski Rak. Če imaš posebno dolge noge, boš morda prišel še prej. Toda turistom se takšne ture skozi gozdove in po »ravnem« ne zde prijetne. Mnogo lepše je, če se spustiš v Podvolovjek z Velike planine naravnost ne glede na pot in markacije. Drč je dovolj, da se lahko »voziš« po njih po mili volji. Čim bolj strmo »potiš« izberesh, prej si v dolini pri Sv. Antonu. Baje je tudi tam Anton izreden čudodelnik, a device niti ne vedo za njega. Sploh je tam konec sveta.

Preden prideš v dolino, ki je zelo lepa, če jo gledaš od zgoraj ali spodaj, prepašana s pestrimi barvami svetlo zelenih nesnožeti, temnih gozdov in rumenih njiv, naletiš na staro zapuščenno kmetijo z napoli podrti hišo. Na vratih je napis: »Tu je gostilna brez pijače, prenočišče brez postelj in banka brez denarja.« In res je v bajti prenočišče na oteplih slame in sekire so pripravljene, da si lahko nacepiš drv.

Spodaj pa je seveda gostilna in še nekaj hiš ob cerkvi. Baje imajo dobro vino, lahko pa rečem, da imajo izvrstno mleko, kruh pa še boljši. Dve skodelici sem si ga privoščil in plačal zanj 50 par. Tla v gostilni so tako čista, da bi lahko jedel z njih, čeprav ima gostilničar štiri majhne otroke. Mož je že preropal pot sveta, tudi v Ameriki je bil, toda vedno je še pristen domačin z lepo govornico in preprost ter iskren, vendar razumen. No, gostilničarju pa ni posebno podoben. V tej dolini je ljudi sama prijaznost, tujski promet jih nedvomno ne bo nikdar pokvaril.

Lučnica je tu ponižna poleti, vendar pa brzi ter šumlja, ker pač teče pod gorami. Postvi se dobro počutijo v nji in še tem bolj, ker jih ribiči mnogo ne vzmirjajo. Dno struge je skozi in skozi skalnato, a kamenje se zelo meša, da je dno beločeno in črnbelo. Skrilj, apnenec, porfir, mlade in stare kamene so pomeshane med seboj, kakor je pač naneslo, ko se je mati zemlja zvijala v krčih. Hribi nad dolino so na obeh straneh visoki, a po večini obrastli. Z višin se spuščajo k Lučnici lesene rize, žlebovi iz hlodov. Dolgi so po dva kilometra in spuščajo se strmo kot žlebovi pri toboganu. Toda to je vražji tobogan. Spomladi in pozimi drse po ržah težki smrekovi hlodi skoraj s hitrostjo izstreka. Včasih tudi kakšen hlod iztiri. Seveda tedaj ob Lučnici ni promenade, domačini se pa znajo varovati. Ko pridrsi hlod v dolino, bi ga grlo kdove kam zaradi silne brzine, vendar gre vse gladko. V žlebu so namreč ostri kavlj, ki se po njih hlodi drgnejo ter zaustavljajo.

Uro hoda je do Riharja pod goro Rogatecem ali Rogatec. (Treba je naštet vsa imena, če pišeš reportažo s poti, da se lahko jezikoslovci česa nauče ali da se vsaj razjeze.) Rihar je nekakšen kralj na Betajnovi, toda ne nastopa tako napihnjeno. Tako prijazni so lahko le ljudje v Podvolovjeku. Pri vodi stoji »hidrocentrale«, ki je podobna žagi, kakršne so pač ob naših vodah. Dom stoji nekoliko na hribu, čez vodo drži dober lesen most in na njem vabi markacija mimo Riharja na Lepenatko. Toda kdo bi mogel mimo Riharja, mimo kmetije, kjer imajo celo »sveto« elektriko, pa so vendar pristni kmetje! Tudi stari »Rihare« (Plaznik se pišejo sedanji Riharji) še živi in ni nič star, čeprav ima tudi že mladi vnuki. To je »rasa«, ki »uspeva« le ob Lučnici! K hiši drži tako strma pot od vode, da moraš ostati res večno mlad, če hočeš hoditi po nji. Gospodarska poslopja so večja od hiše in hlevi so prav za prav palača proti hiši, pa saj je v nji tudi precej več »stanovalecve«.

V planinah imajo toliko ovac, da jih ne štejejo, pač pa štejejo žrtve kosmatinca. Na Menini planini gospodarji medved, kot da še živimo v starih idiličnih časih, ko ti je lahko skoraj v vsakem gozdu voščil kosmatinec dober tek. Tudi v to dolino čedeče prihlača. Letos je posebno vročeločen. Vstopim v hišo baš ob času obeda. Soba je alpskega tipa z veliko pečjo in lesenim ogradjem ob nji, kjer pozimi suše v snegu premočene obleke, okrog in okrog ob stenah so klopi, v ospredju pa sta veliki javorjevi mizi. Ena je ogromna, da bi lahko plesal par na nji. Pod stropom nad mizo visi iz žice pletena okrogla kosarica z zvoncekom. Gospodinja potegne kosarico izpod stropa kot lestence, zvoncek zacinglja, gospodinja pa vzame iz kosarice žlice in jih razdeli na mizo. Zvoncek je privabil številno družino k obedu. Dolga procesija mladih in starejših ljudi stopa počasni slovesno k mizi. Vsi prostori so tesno zasedeni. Gospodar moli naprej, družina za njim. Na mizi čaka salata Molijo in molijo, kot da je pontifikalna maša. Končno vendar vzamejo žlice v roke. Pomoival sem jih, ker so obdelavali le salato. Kako slabo žive ljudje med temi hribi, mislim. Počasi, premišljeno nosijo salato iz globoke skleda.

Toda zdaj se je šele začelo! Na mizo priroma ogromna skleda cmokov. Salata je bila samo mehka podlaga za cmoke, da niso padali na prazno. Zopet praznijo skledo slovesno. Zdalj je pa treba cmoke nekoliko zaliti. Na mizo postavijo zopet brezdanzjo skledo: juha! Na sosadni mizi čaka še »onet« druga skleda: nekakšna prikuha. Ne morem več slediti žledec me boji od samega gledanja. Še neka vrsta juhe v romi na mizo. Toda jedci so še vedno v formi. Komolci desnih rok, opti na mizo, so nekakšne osi »dizjavov«, ki se ne prestanjo spuščajo in dvigajo. Celu uro že obudejajo morda bo zdaj konec. Toda na mizo priroma še skleda kislega mleka, ki se prilže nazadnje kot pri meniju črna kava. Nekateri diskretno rijačo, nakar odhajajo počasi k peči, kie vsak globoko zajame sapo, dočim nekateri še strgajo skledo. Ko je klop ob peči zasedena in

zadnja skleda postrgana, začno zopet moliti. Po takšnem obedu je menda res treba. No, tudi mene so pogostili in še celo gosposko, toda najbolj sem jim hvaležen, da sem jih lahko opazoval pri obedu.

Najvažnejše je pa v Podvolovjeku, da imajo v Lučnici žveplene kopeli. Kopati se sicer mnogo ne utegnejo in doslej niso posvečali vonju po žveplu v bližini Riharjevega mostu posebne pozornosti. Poleti, ko je niska voda, zavohaš žveplo že od daleč. V bližini vrelca, ki bruhla žvepleno vodo v Lučnici izpod sklada skrilja, poštone smrđi, nekako po jajcih. Okrog vrelca so bele skale od mineralnih usedlin. Voda ima tako močan okus po žveplu, da je ne moreš piti. Okrog vrelca bi lahko zbetonirali bazen, da bi zaprl dotok Lučnice. V bazenu bi se voda tudi dovolj ogrela, dočim je v strugi precej mrzla.

Kraji okraj Kamniških planin skrivajo še mnogo čudeš, kar je v nekem pogledu prav, saj so naši ljudje predobrli, da bi lahko imeli kaj več od naravnega bogastva. Prišli bi tujci in bi črpali iz zemlje zlato, iz naših ljudi pa kri — kot v rudarskih revirjih.

Iz Litije

— **Važna občinska seja.** V nedeljo 26. t. m. se bo začela ob 10. uri dopoldne važna seja na litijskih občini. Vabila so prešli že vsi občinski odborniki, razgrnjeno pa je tudi na oglasni deski pred občinsko hišo. Na dnevnem redu so med drugim naslednje zadeve: poprava proračuna za tekoče leto. Kr. banska uprava je namreč črtala nekatere postavke, med drugim ono za nepredvidene izdatke, ki so bili v prvotnem proračunu določeni na 20.000 Din, pa so bili znižani na 9.000 Din. Razpravlja se bo tudi o prošnji trgovca in gostilničarja G. Josipa Beraniča, ki namerava otvoriti v Modčevci hiši na Glavnem trgu novo pomožno gostilno. Občinski odbor bo razpravljati tudi o nabavi plinskih mask za naše občane. Vloženih je več prošenj za sprejem v članstvo naše občine, selekcijsko društvo prosi za podporo, v Gradcu pa nameravajo postaviti rezervoar. Kot zadnja točka dnevnega reda je poročilo občinske uprave o pregledu računov.

— **Pomembna strelska prireditve** v Zavesju. Strelske družine našega sreza so zelo marljive. Med prvimi, ki si bo postavila lastno strelišče, je Strelska družina v Zagorju. Ta bo slovesno otvorila strelišče v nedeljo, 2. septembra. V Zagorju bo ob otvoritvi velika manifestacija nacionalne misli. Velikemu prazniku naših strelskih sosedov se bodo odzvali tudi Litijani, ki bodo odšli v Zagorje že na dan otvoritve z jutranjim vlakom.

— **Zaradi domačih preprirov** je skočila v Savo. V neki predlitiški družini na Stavbah je prišlo do domačih nesoglasij. Gospodinja je bila zaradi tega tako razburjena, da je izjavila: V Savo pojdem, ker mi doma ni mogoče več živeti. Planila je iz stanovanja. Ko so domači videli, da hiti mami res proti Savi, so planili z velikim krikom za njo. Prihitali so tudi sosedje. Mater so dohiteli že v vodi in komaj so jo potegnili iz Save, ter jo odvedli na dom.

— **Hmelj so že obrali.** Litijski veleposesnik g. Kadovan Slanc goji na delu svojih njiv na litijskem polju tudi hmelj. Te dni so ga že obrali. Lastnik dela poizkuse, kako se bi obnesli hmeljski nasadi tudi pri nas v Zavesju. Z letošnjim pridelkom je precej zadovoljen. Napačno pa bi bilo soditi uspeh le po dveh, treh letinah, kolikor časa se hmelj goji pri nas. Verjetno pa je, da mu naše podnebje precej godi.

Iz Trbovelj

— **Sport v Trbovljah.** Skoraj vsak sportski klub ima svojo glavno letno prireditve, na kateri pokaže svoje napredek. Nekateri tukajšnji sportni klubi so svoje glavne letne prireditve že absolvirali. Pri takih prireditvah skušajo klubi nastopiti s posebnimi senzacijami, s katerimi zbudne zanimanje sportne publike za svojo letno prireditve. Največkrat povabijo v goste kar prvorazredni klub bodisi iz Ljubljane ali pa tudi iz drugega mesta naše države. Največja sport

Ponson du Terrail: 104 Lepa židovka

Roman.

— Moj stric in moja sestrična sta mi prav kar povedala, kaj se je zgodilo. Henrietta Padarnacova je vedela, kdo je bil tisti neotesanec in zakaj se je tako razburil, ko je njen oče nekoliko glasneje izgovoril svoje besede.

— Kaj se tega neotesanca tako boje? — je vprašal kapitan.

— Seveda, saj je sabljač po poklicu.

— Ah, ah, — je ponovil mirno Robert de Cesac. — Jaz sem pa mislil, da v Franciji te vrste morilcev ni več.

— Pa ste se zmotili, gospod polkovnik, še so, zlasti pa tu v Bordeauxu. In markiz de Mathalin je na glasno kot posebno velik krvoločnež. Če se jutri spoprimate z njim...

— Zelo verjetno je, da se bo to zgodilo, — ga je prebil polkovnik.

— Torej bo to njegov sedemnajsti dvoboj.

— Kaj ste mislili, gospod, — se je oglasil kapitan, — da bi naju mogel sloves tega mladiča zadržati, da bi ga ne počula, kaj je dostojnost?

— Bog varuj, gospoda. Ker pa bosta imela opraviti z zelo nevarnim človekom, sem mislil, da je moja dolžnost obvestiti vaju o tem, da bi se vama vsaj deloma oddolžil za zaščito, ki sta jo nudila moji sestrični.

Tisti hip je znova vstopil hotelir in naznanil dva nova prišleca.

Prišleca sta vstopila takoj za njim in eden je vprašal:

— Ste vi gospod kapitan Moussegur?

— Da, — je odgovoril kapitan. — Kaj želite?

— Najinega prijatelja markiza de Mathalina je razžalil nekdo, ki je tisti, da je polkovnik. Naročeno je nama zahtevati od vaju zadoščeno.

— Od koga? — je vprašal kapitan.

— Od obeh.

— Zelo me vesele, — je odgovoril polkovnik. — Povejte svojemu prijatelju, da sem jima na razpolago. Kdaj?

— Ob osmih jutraj.

— In kje?

— Arlaški gozdček blizu Touda.

— Zabeležiti si to, kapitan. Upam, da najdeva v Bordeauxu nekoga, ki bo naju odpeljal do Touda.

— Seveda, gospoda.

— Dobro. In markizovo orožje?

— Meč, če nimate nič proti.

— Ne, — je dejal polkovnik in vstal.

— Torej jutri zjutraj ob osmih v arlaškem gozdčku.

Gospoda sta se priklonila in odšla.

Polkovnik je znova sedel, vzela kozarec in zaklical veselo:

— Na najino zdravje, kapitan! Tako želja bi ne bila odveč, če bi hotela verjeti mlademu Padarnacu.

— Veseli me, gospod polkovnik, da vas vidim tako dobre volje, — je dejal Luis Padarnac. — To pomeni, da verujete vase, in zdaj sem pomirjen. Vendar pa bodite skrajno previdni, in ne pozabite, da boste imeli proti sebi nevarnega nasprotnika.

— Nikar se ne bojte, gospod. Zdaj, ko imava čas, bi pa rada kaj zvedela o markizu de Mathalinu.

— Mož, ki se bosta jutri z njim srečala, k sreči ni doma iz Bordeauxa. Toda v mestu je postal radi svoje izizivalnosti tako osorvažen, da bi smatrali ljudje za osvoboditelja tistega, ki bi ga odstranil.

— Tristo vragov! — je zaklical kapitan. — nikar ne pretiravajte, kakor Gaskonci, prijatelji.

— Saj ne pretiravam. Jacques de Mathalin je poglavar pustolovcev, ki jim je dobrodošla vsaka prilika, samo da se morejo zaplesti v spor ali spopad. Najnedolžnejši med njimi ima na vesti dva ali tri umore.

— Hm, to so pa imenitni dečki, — je zamrmral kapitan.

— Nedavno je markiz v enem dnevu usmrtil tri častnike, ki se je bil prejšnji dan zapletel z njimi v spor,

ker jih je pozval, naj skačejo čez palico, ki jo je držal vodoravno pred njimi.

— To pa presega že vse meje lopovščine! — je zaklical polkovnik srdito.

— Prejšnji teden je stavil, da poljubi na ulici damo, ki je bila s svojim možem na izprehodu, in res je to storil.

— In mož ga ni pobil pri priči na tla?

— Ne. Drugi dan je imel z njim dvoboj in obeljeval je smrtno ranjen na bojišču.

— Ah! — je vzkliznil kapitan. — Kaj res ni v vsem Bordeauxu kaple vroče krvi?

— Kako to mislite, gospod?

— V naših časih bi pobili kakor steklega psa takega nesramneža.

— Zdaj ga pa svezemsko spoštujemo.

— Lepa čast, ko sčutilo take podležje, — je vzkliznil polkovnik ogorčeno.

— Žal mi je, da že prej nisva prišla v Bordeaux, — je pripomnil kapitan.

— To, kar sem vama povedal, gospoda, pa ni še nič v primeri z drugimi lopovščinami tega nesramneža, — je nadaljeval Padarnac.

— Zadolostuje to, kar ste nama povedali, in hvala vam. Prav pravite, da bova imela opraviti z nevarnim možem, in hvaležna sva vama, da ste naju opozorili na to. Oprostite, toda trudna sva, štiri dni in štiri noči sva sedela v poštnem vozu in rada bi se malo odpočila, predno se sprejmeva z gadom, ki sva stopila nanj takoj po prihodu v Bordeaux.

Luis Padarnac se je poslovil od obeh častnikov, ki sta kmalu zaspala.

XXVI MEROTTE

Drugo jutro sta krenila polkovnik Robert de Cesac in kapitan de Moussegur s starim majorjem in polkovnim zdravnikom na določeni kraj ob vznožju hriba, na katerem je stala vasica Arlac.

Vprašali so domačine in ti so jim povedali, naj krenejo po cesti, ob kateri je bil zgrajen na obeh straneh visok zid.

Na določenem kraju je že čakal markiz de Mathalin s svojima sekundantoma.

Polkovnik in njegovi prijatelji so korakali hitro. Baš so bili na prečni cesti, ko so srečali dve deklici, eni je bilo komaj petnajst, drugi pa sedem let. Držali sta se za roke in zdelo se je, da bežita. Na obrazih se jima je poznalo, da sta močno prestrašeni. Ko sta prihiteli do častnikov, je manjša izpustila roko svoje sestre, skočila k častnikom in zaklicala:

— Gospodje! Bojiva se!

Starejša se je ustavila nekaj korakov prej, kakor bi čakala, kaj se bo zgodilo.

— Bojiš se, drago dete? Koga pa?

— Ciganke, — je odgovorila deklica in si zakrila obraz z rokama.

Polkovnik jo je hotel vprašati še o tem in onem, ko se je naenkrat pojavila na ulici stara, razcapana žena, ki sta njen obraz in postava pričala, da gre za čarovnico. Čim jo je zagledala, se je starejša deklica plašno stisnila k dobremu možu, ki ji ga je bila usoda slučajno poslala na pot. Videč polkovnika in njegove spremljevalce se stara ciganka ni mogla premagati, da bi jih strupeno ne pogledala.

— Ta babura je ostudna in ni čuda, da se je otroka bojiša, — je dejal zdravnik.

— Ali poznaš to staro? — je vprašal polkovnik starejšo deklico.

— Ne, gospod, toda preganjala je naju.

— Zakaj pa?

— Stanujeva na drugi strani ulice, odkoder se tudi pride v to slepo ulico. Hoteli sva tu ob zidu matrgati rož...

— Pa je prišla ta ciganka...

— Prvotno je nisva videli, ko sva se pa hoteli vrniti, sva jo zagledali, kako se nama reže bliža. Obšel je naju strah in začeli sva bežati.

Tragedija nemške ekspedicije na Himalaji

Nanga Parbat je zahteval življenje treh nemških alpinistov in šestih nosačev

Nemška ekspedicija na Himalaji je poslala zdaj podrobno poročilo o katastrofi na gori Nanga Parbat, kjer so našli smrt nemški alpinisti Merkl, Wieland in Welzenbach ter šest daržilinskih nosačev.

Do 6. julija so počasi naskakovali vrh Nanga Parbata. Plezanje je bilo zelo naporno in že prejšnje dni je omagalo mnogo daržilinskih gorskih nosačev, da so se morali vrniti v nižja taborišča. Zgodilo se je, da je ostalo pri alpinistih Aschenbrennerja, Merkla, Schneiderja, Welzenbacha in Wielanda samo 11 nosačev, ko so krenili proti najvišjim taboriščem. 6. julija sta pripeljala Aschenbrenner in Schneider do višine 7900 m. Do vrha sta imela samo še štiri ure.

Počutila sta se dobro in počakati sta hotela tovariše, da bi skupno postavili taborišče VIII. Nosači pa niso prišli ta-

ko daleč in zato je bilo treba osmo taborišče postaviti že v višini 7600 m. Aschenbrenner in Schneider sta se vrnila v to taborišče. Vreme je bilo visoko gori pod vrhom gorskega orjaka precej ugodno.

Vrhovi mogočnih gora so moteli nad oblake. Samo v opoldanskih urah je megla zastirala gorski greben. Nanga Parbat je stal kakor otok nad ogromnim morjem oblakov.

Ki so segali največ 6800 m visoko. Alpinisti so bili dobre volje in trdno prepričani, da bodo prihodnji dan dosegli vrh. Toda usoda je hotela drugače. Namestu končnega uspeha se je pričela tragedija, kakršne ne pozna zgodovina himalajskih ekspedicij, niti zgodovina vsega alpinizma.

Ponoči je prihrumela silna nevihta in zajela taborišče drznih plezalcev. Čeprav so bili šotori dobro privezani in pritrjeni, je bila kmalu v njih debela plast sneha, ki je pokrila spalne vreče. V silnem snežnem meteuju

se je lomilo ogrodje šotorov.

Zjutraj je težala nad vsem pogorjem gosta megla, močno je snežilo in vihar je še vedno divjal. Zmaj se je dalo komaj dihati. Vihar je bil tako močan, da alpinisti niso mogli kuhati. Tako si niso mogli skuhati niti čaja, niti jedi. Druga noč je bila še strašnejša od prve, drzni plezalci so jo zopet prečuli. Vihar je bil vedno hušji.

dokler se ni razbesnel v ortan.

Alpinisti so še kljubovali besnečim elementom, toda upanja, da bi dosegli vrh, ni bilo več. Šlo je samo še za to, da si rešijo življenje.

8. julija zjutraj so sklenili napotiti se nazaj. Aschenbrenner in Schneider sta krenila s tremi nosači naprej, da bi delala tovarišem gaz. Merkl, Welzenbach in Wieland so jim sledili z osmimi nosači, od katerih je pa eden kmalu po odhodu iz taborišča umrl. Ta skupina se je najbrž preveč zadržala, bila je pa tudi silno izčrpana in tako je morala postaviti provizorično taborišče, ker ni mogla doseči sedmega taborišča. V provizoričnem taborišču je umrl še en nosač. Ker vihar ni pojenjal, so morali ostati kar na prostem brez šotorov in posledica je bila, da so dobili hude ozebine.

9. julija je Wieland med potjo podlegel strašnim naporom, Merkl in Welzenbach sta srečno dosegla sedmo taborišče v višini 7100 m. Ostala sta v njem, štiri nosači so pa krenili naprej. Toda samo trije so prišli pozneje v če-

trio taborišče z edinim iz skupine nosačev, ki so šli z Aschenbrennerjem in Schneiderjem. Welzenbach je

umrl v sedmem taborišču.

Zvi so bili samo še Merkl ter njegova nosača Angeringer in Gaj-Lay. Merkl je bil silno izčrpan, več dni že ni ničesar zaužil, vendar je pa krenil 13. julija z nosačema proti šestemu taborišču v višini 6900 m. To taborišče je bilo pa izginilo, morda ga je bil odnesel vihar ali pa zasnil sneg. Zato so se morali trije zadnji člani ekspedicije zateči v jama, ki so si jo sami izkopal v snegu. Angeringer je krenil naslednjega dne proti četrtemu taborišču, zvesti Gaj-Lay je pa ostal pri Merklu, da bi skupno umrli. Daržilinski nosači so bili tako vdani nemškimi alpinistom, da so molče šli v smrtno nevarnost z njimi. Šest jih je plačalo svojo vdanost z glavno na Nanga Parbatu.

Izseljevanje omejeno

Danska je dobila nedavno poseben zakon, ki zelo omejuje izseljevanje. Celotno ljudje, ki ne mislijo na izselitev, temveč samo na potovanje po morju, morajo imeti posebno dovoljenje izseljenskega urada. Izgledi izseljencev, da bi dobili v tujni deło, so zdaj zelo slabi, ker je vsa prošla meseca zasedlo 63.400 nemških izseljencev. V Franciji so izdali naredbo, da morajo vsi tujci, ki zaprosijo za legitimacije industrijskih ali poljedelskih delavcev, priložiti drugim dokumentom še zdravniško izpričevalo na posebnem formularju. Rumunska vlada je izdala zaščitni zakon, po katerem morajo rumunska podjetja zaposlovati najmanj 80% Rumunov.

Pa tudi v Aziji, Afriki in Ameriki razmere niso boljše. Potovanje v Palestino je vedno težje in v vsakim dnem narašča število onih, ki jih zaradi nezakonite priselitve izžene. Tudi južnoafriška unija, doslej objubljena dežela izseljencev, se brani novih tujcev. Samo oni ljudje, ki imajo dovolj denarja, da lahko kupijo ali najamejo farma, se smejo naseliti v deželi. Poljedelski delovni trg je zaradi brezposelnosti farmarskih sinov prenatrpan. Podpore, ki jih daje vlada kmetom, ne zadostujejo, da bi mogli farmarji živeti. Tudi belgijski mandatno ozemlje Urunda Roanda v Afriki zahteva od izseljencev zdravniško izpričevalo in najmanj 50.000 frankov premoženja.

Kaj pa Amerika? Prizadevanje Kanade glede preselitve množice brezposelnih priča najboljše, kakšne izgledajo evropski brezposelni v Kanadi. Še slabši je položaj v Zedinjenih državah. 18 ameriških držav je popolnoma zaprlo meje tujcem. V New Yorku pa odpuščajno vedno več uslužbenec brez ameriškega državljanstva. Pivo smejo prodajati samo ameriški državljanji, newyorške bolnice odpuščajno celo strežnice, tuje državljanke. Šoferji morajo imeti ameriško državljanstvo. V Braziliji so še kraji, kjer se lahko naselijo tuji. Poljska se pogaja, da bi

dobila 2 milijona hektarov zemlje v Parani, kjer bi se naselili Poljaki. Na delu so pa že sile, da preprečijo ta načrt. Izseljenci, ki se hočejo naseliti v Braziliji, morajo več let delati pri kakem kolonistu, da se navadijo dela. Tudi v Avstraliji ni položaj ugoden. Nova Zelandija je baš zaprla vrata avstrijskim zdravnikom, ki so se hoteli tam naseliti, pripravila pa še druge ukrepe proti tujcem.

Iz sopranistke tenorist

Francosko mesto Lille ima redko senzacija. Henrika Flamengrjeva pričakuje od sodišča uradno dovoljenje, da se bo smela podpisovati Henrik, da postane torej iz ženske moški. To 19-letno deklico, ki jo francoski listi opisujejo kot vzor lepote in kreposti, je kazalo že od otroških let mnogo zmisla za ženska dela, zlasti za umetno vzenje. Bila je navdušena članica Marijine družbe in znana daleč naokrog po svojem visokem, kristalino čistim sopranu, saj je vsako nedeljo pela na koru in ljudje so zelo radi poslušali njeno petje.

Nedavno se je pa začela pritoževati, da čuti hude notranje bolečine, toda zdravniki niso mogli ugotoviti, kaj ji je. Končno jo je pa preiskal znameniti kirurg dr. Minne in jo potolažil, naj se nikar ne razburja, češ, da ni nič hudega in da izvirajo vse njene bolečine od tega, ker je moški. Henrika je mimo sprejela vest o izpremembi spolne. Nekaj lažjih operacij je dovršilo izpremembo dekleta v fanta. Sedaj ima uradno še nepotrjeni Henrik lepe črne brčice, kakor Chaplin, in še vedno ljudje radi poslušajo njegovo petje v cerkvi, kjer pa poje tenor. Manjka samo še uradno potrdilo, da se bo lahko bivša sopranistka ozirala po dekletih.

Drzen roparski napad

Prednost ameriških tolovajev ne pozna nobene meje. Roparski napadi in drzni viloni v Ameriki niso nič posebnega. Vendar pa Amerika menda še ne pomeni tako drznega roparskega napada, kakor so ga tvegali te dni banditi v Brooklynu, kjer so napadli oklopni avtomobil. Napad je bil skrbno pripravljen. Banditi so bili preoblečeni v mesarje in branjevce, na vozičku so pa imeli skrito strojno puško. Roparski napad jim je šel tako gladko in mirno od rok, da so samo v bližini stoječi ljudje opazili, za kaj gre. Policija napačenja vse sile, da najde s pomočjo letal motorne čolne, ki so odvažali plen iz Brooklyna na jerseyjsko obalo. Zanimljivo pa o napadalcih ni duha ne sliša.

Plen, ki je padel banditom v roke, je po policijskih vesteh rekorden. V New Yorku in Chicagu so se banditi polastili vrednostnih papirjev v vrednosti dveh do treh milijonov dolarjev, toda to pot jim je padlo v roke skoraj pol milijona dolarjev v gotovini. Tako velikega ropa Amerika še ne pomeni. Policija je spravila na noge ves svoj aparat, da izsledijo tolovajev. Dobre 3 km od kraja napada so našli prazen avtomobil, stoječ v vodi. Ukraden je bil pred dobrim mesecem. Očividci pripovedujejo, da sta stopila iz avtomobila dva moža, hitela sta na obalo in vrgla več vreč v motorni čoln, ki je brž odplul proti New Jerseyju. Letala in motorni čolni so dobili povelje, naj zastražijo ves newyorški zaliv.

Gladovna stavka šoferja

Lastnik hotela v Beausoleilu v Franciji se je moral obrniti na policijo, ker mu dela 55letni Svicar Emil Amman hude preglavice. Mož se je nastanil v njegovem hotelu, vnaprej je plačal najemnino za 14 dni, potem je pa legel na posteljo in izjavil, da ne bo ničesar zaužil. Pripeljal se je iz Amerike in v francoskem hotelu je sklenil začeti gladovno stavko. Hotelir ga seveda ni mogel postaviti pod kap, saj je plačal najemnino vnaprej, pač ga je pa hotel pregovoriti, naj si izbije to misel iz glave. Bal se je namreč posledic gostove gladovne stavke. V sobo mu je pošiljal lepo sobarico z različni delikatesami, toda Amman je vsako jed odločno odklanjal. Samo jeziki se mu je tu pa tam razvezal, ko je videl pred seboj lepo deklico.

Hotelirju je povedal, da je bil šofer petrolejskega magnata Rockefellerja in da ga je gospodar odpustil pod pretvezo, da porabi avtomobil preveč bencina, če šofira on. To mu pa še ni bilo dovolj, obrnil se je na oblast s prošnjo naj Ammana izžene kot nadležnega tujca. In tako se je tudi zgodilo. Amman je dobil vozni listek do Evrope. Za gladovno stavko se je odločil v nadi, da bo Rockefeller zvedel za to in ga sprejel nazaj v službo. Policija je vzela to na znanje in izjavila, da se je zadeva nič ne tiče, dokler je Amman živ. Zdaj se pogaja prestrašeni hotelir z upravo bolnice, da bi ga rešila odgovornosti za usodo kandidata tega čudnega samomora.

Opet brat.

Gospa služkinji: »Že zopet imate novega ženina, Marička? Pa vendar ne boste trdili, da je tudi ta vaš brat?«

»Seveda je, gospa, on je brat moje-ga prejšnjega ženina.«

SVEŽE MORSKE RIBE

danes v gostilni »PRI KMETU« na Gosposvestki cesti 8.
Brancini, orade, cipli, zubatac, riboni, jegulja, skombri, sardele in girice. — Se priporoča

Šime Stošič, gostilničar

Narodna tiskarna

LJUBLJANA
KNAFLJEVA

5
IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

ZA CENI. NAROČBE

STROJEPISNI POUK
novi tečaji, od 6. do 1/8. in od 1/8. do 9. ure zvečer. Šolnina znižana, učna ura Din 2.-
Začetek pouka 3. septembra. Vpisovanje dnevno od 6. ure dalje. — Christofov učni zavod, Domobranska cesta 15. 2606

Dijaške sobe
oglašuje v »Slovenskem Narodu«. — Beseđa 0.50 para.

MALINOVEC

pristen, naraven, s šestim skladljivim vitamini — se dobi na malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c. 6

C V I Č E K

izborne kvalitete se toči v restavraciji „PRI ŠESTICI“

Če oddajate ali iščete stanovanje oglašuje v »Slovenskem Narodu«. — Beseđa 0.50 para.

PUMPARCE

modne hlače, najboljši nakup.

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta števil. 14. 6/7

Makulturni papir

prodaja

uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knaflijeva ulica števil. 5